

A'

KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ Bétsben, Böjt-más Havának (Mártzius-
nak) 13-dik napján, 1792.

Béts.

FERENTZ Király ő Felsége nem akarja, hogy név nélkül való (*anonyma*) akarmelley jelentések is küldődjenek vagy egyenesen magához, vagy a' Kántzelláriákhoz és Dikasztériomokhoz.

Ma kezdett Audientziát adni ő Királyi Felsége.

G. Coloredo Ferentz ő Exc. ját Kabinéti és Konferentziás Ministerré választotta ő Felsége; a' maga Privát (magános) Kabinétjében, Udvari Tanácsos *Schloisnig* Urat, tette Igazgatóvá. Ez a' Méltóság is egy vólt a' Felség néhány Tanítói közzül.

B b

Sim-

Simmering nevezetű szomszéd helységben tűz támadt volt ezen hónapnak 6-dika éjféli óráján, mellynek jobb móddal lehető el-oltatása végett maga is meg-jelent szemelvényesen a' Kir. Felség.

Tsászárné ő Felsége még mind ez ideig fekszik; de tsak ugyan nem forog már többé drága élete veszedelemben.

Ausztria Hódolásának Innepe ezen Hónapnak 27-dikére vagyon határozva.

Mél. *Pogány Lajos* Udvari Tanácsos Ur, ezen hónapnak 3-dikán érkezett fel *Bétsbe* szerentséssen. Már bé-jár a' F. Kántzelláriára; a' jövő Tsötörtökön referálni is fog. Ezen Méltósággal el nem hagyatta a' *Bétsbe* való jövetel, a' rövid vágott haj-viseletet.

Az *Erdély* Országai Királyi Táblához következendő Méltóságok nevezettek a' Felség által valóságos Tábla Biráknak, úgy-mint:

A' *R. Kátholikusok* között: *Zabolai* Mélt. Gróf *Mikes János* ő Nga, eddig a' fő Igazgató Tanátsnál volt Titoknok; és *Hillibi* M. *Gáll József* Ur eddig a' Királyi Fiskusnál volt fő Direktor.

A' *Reformátusok* között: R. Sz. B. Gr. M. *Széki Teleki László* Gróf ő Nga, eddig a' Fő Igazgató Tanátsnál volt felesleg való Titoknok, és *Hom. Sz. Mártoni M. Szentpáli Elek* Ur, a' ki F. II *József* igazgatása alatt Alsó *Fejér* Vármegyében rendes Vitzé Ispányságot viselt.

Az *Unitáriusok* között: *Kökösi* M. *Kökösi András* Ur eddig a' Királyi Fiskusnál volt Al-Direktor; és M. *Sároffy Sámuel* Ur

ez

ez előtt Maros Széki Vitze Király Biró. — Felesleg - való (*Supernumerarius*) Alféltornak neveztetett, B. *Bointit Ferentz* ő Nga.

(*Egy valóságos Királyi Tábla Birónak esztendei fizetése: 833 forint, és húsz krajtzár*)

Primás *Battyányi* ő Eminentziája; és Ország Birája *Zichy Károly* ő Kegyelmessége itt vagynak.

Dresdából, ide várják *Mária Therésia* Fő Hertzeg - Allzonyt, Királyunk' Testvérjét, és *Saxóniai* Hertzeg *Antal'* Hitvesét; úgy nem különben az ő Királyi Felsége' első testvér Öttsét, a' *Toskánai* Nagy-Hertzegetis *Florentziából*. A' második Testvérje ő Felségének, *Károly* Fő Hertzeg, nehezen fog most ide jöni *Brüsszelből*.

Magyar Ország.

Ország Gyűlés, a' jövő Májusnak huszadikán fog, a' mint értettük kezdődni; Koronázás pedig, Junius' közepe tájjan tartatni.

Királyi parantsolat: hogy a' melly külső országi portékák még *Magyar Ország*on találtnak: ezen most folyó Mártzius hónapnak utolsó napjáig el - adattallanak.

A' külső Országokból *Magyar Ország*ra bé — vagy is inkább tsak villa - hozatándó festett juh - gyapjúnak mázsájától egy forint és 30 krajtzár harminzad fog ezentál fizetődni.

Az egyesült Ó Hiten - lévőeknek *Nagy-Várad*i Püspökjök, *Darabant Ignátz* ő Nagysága, engedelmet nyert a' bődögültt Felség-

től, hogy Pap - nevelő házat, és apróbb iskolákat is állíthasson-fel, a' maga Hite-sorsosinak számára *Nagyváradon*.

A' *Pesti* Universtás-béli Német nyelv-tanítóságot, melly mellé szintén úgy hat száz forint esztendei fizetés vagyon rendelve, valamint a' Magyar nyelv-tanítósága mellé, mind Magyar Ifjak kérték.

Mező-Órsről (Győr Vármegye' széléről).

„Eggy emlékezetes halált, és temetést kívántam közleni az Urakkal. Itt, *Mező-Órsön* lakott egy 75 esztendős Mólnár Mester-Ember, *Tsan Mihály* nevezetű. Vallására nézve, az *Augustána Confessiót* (Lutherána Hitet) követte. Még Február. 23-dik napján jelen vólt a' Reform. Templomban könyörgésen. Estve felé nagy asztalt terítettett, mivelhogy magához rendelté vólt vatsorára mind a' négy házas Fiait, kiknek ketteje, tsak egy héttel lépett vala ez előtt házassági életre. Maga a' meg-élemedett Atya, az ágyból nézte Fiainak atyafiságos vatsorálásokot. Egyszer hátra fordul, 's meg-hal!
— Igen szép el-takaríttatása vólt ezen jó emlékezetű öreg Embernek: mert három Vallásbéliek egyesültek, utólsó tisztessége' meg-adására. — Minthogy a' *Mező-Órsi* Evang. Ekklesia, Filiája a' *Bönyinek*: ehez-képest oda-való Evang. Prédikátor T. *Per-laky Gábor* Úr hivattatott által prédikállani, ki is a' Református Atyafiak' Templomában tartott halotti tanítást, 's mondott az itt szokásba vett mód szerént bútsúztató ver-seket. A' Római Katholikus Atyafiak azzal

mutatták meg felebaráti szereteteket, hogy két harangjaikat megvonatták; 's a' Tifz. Plébános Ur (kár volt, meg nem irni ezen jeles Férjfiúnak a' nevét) maga is eljött a' halottas házhoz, Kántorostól együtt; és még a' Kántora, segítségül is vőlt az éneklésben a' *Bőnyi* Evang. Oskola-Mesternek. El-kísérte annakutánna a' Plébános Ur, a' halottat a' Refor. Templomba, 's végre a' temetőbe is. Ugyan ezt tselekedte az itt Licentiátusi hivatalt viselő Ref. Tanító is. — A' fenn említett T. Prédikátor Ur, elbútsúztatta a' meg-holttat a' Helység' Előljáróitól, 's minden más lakosaitól. Ezt, a' Biró, és Törvény-biró (kik is Római Katholikusok) megköszönték a' T. Prédikátor Urnak, az egélz Helység' nevében. — — Vajha már valahára, mindenütt így uralkodna a' böldegítő felebaráti szeretet! — Bizonyossan meg lenne ez nem sokára, ha az áldott egygyességnek lelkétől vezéreltetvén a' belső és külső renden lévő Előljárók, mindenütt illy szép példát adnának a' követésre. “

Veszprém Városában, ritka példájú jeles tzeremonia tartatott ezen esztendő' első hónapjának 23-dikán a' Sz. *László'* Templomában. Egy meg-élemedett tisztes pár újjítá meg t. i. ötven esztendőök' el-forgása után, házassági szent fogadását. — Elsőben énekes Mise tartatott. Ennek végződésével, az Oltárhoz indultak, Öreg Nemes *Szabó György* Ur (ez a' neve a' jubileumot tartott Férjnek), 's kedves Felesége; kik is minekutánna az Oltárhoz érkeztek volna: alkalma-

ma-

matossághoz alkalmaztatott örvendező verseket hangítsáltk hozzájuk két kis unokáik, úgymint Iffjú Nemes Szabó György Ur' leánykái. Ezeknek egymást fel váltott énekléseik után meg szóllalt egy kis gyermeketske, t. i. a' két leánykák' öttse, 's következő verset rebegett el gyenge nyelvével:

Rebegő nyelvemet kényszeríti szóllás:

Új menyegzót látok, melly nagy vigasztalás.

Azért meg - szóllamlík unokátok Balás:

Kivánnya, reátok szállyon ezer áldás.

Végtére a' Gyermekek' Attyok, t. i. Iffjú Ns Szabó György Ur mondott lassú szóval hat verseket, mellyekben hathatósan fejezte ki a' maga fiúi örömét; hofzabb életet kívánt a' maga öreg Szüléinek, 's kérte azoknak áldását. Ekkor következett az esketés, melyet Városi Plébános Fő Tisz. Hajas Vitzé-Ésperest Ur vitt véghez. E' meg-lévén, térdre esett Iff. Ns Szabó György Ur a' maga édes Attya előtt; de ez, szinte magán kívül lévén a' nagy öröm miatt, harmadszori kérésre adta kedves Fiára a' maga Atyai áldását; mellyet az Anyai áldás követett. — Részt vettek a' több magzatok, úgy nem különben az unokák is az ősz Völegény' és Menyasszony áldásában. Az unokáknak száma, negyvenhatra telne, ha mind életben vólnának. Kijövén a' Szentegyházból, vig, de tsendes lakodalmat tartott Iff. Ns Szabó György Ur, tiszteelt Szüléinek. "

Vátról, Febr. 28-dikán. „Az ide-való Nevendék Papság igen szépen meg-bizonyította, minémü tisztelettel, 's buzgósággal visel-

viseltesen a' maga Igazgatója, Fő Tisztel. *Bezzegh Mátyás* Úr eránt: mert ezen érdemes Úrnak neve napjára gyönyörű Magyar Verseket adott ki nyomtatásban, mellyeknek kezdő 's végző betűik ezt a' jó kívánságot fejezik - ki: *Víg napokat érjen Bezzegh Mátyás Úr!* (Ezen Verseket fogjuk közölni.) Egy Pyramist is emelt az említett jeles alkalmatosságra a' Nevendék Papság, a' Sernárium' ebédlő házában, 's azon is szép versek olvastattak. Mihelyt kezemhez kaphatom: ezeket is meg-küldöm."

Sopronyi Anekdota.

Történt a' múltt hónap' vége felé, hogy egy betsületes Mestar-ember meg-házasítja a' maga Fiát, 's szokás szerént derek lakodalmat ad. Meg-jelentek e' lakodalomban az Öröm - Atyának két házas Leányai is; ámbár derekassan teli vólt mind kettőnél a' ház-eleje. Eggyik öt, a' másik pedig eggy elztendővel ment vólt ez előtt férjhez. — A' vig ebédet, tántz követte. — Estvéli 8 óra tájban, tsak el-tűnik egyszersmind a' két Menyetske; hanem a' Férjeik helyben maradtak, 's jól mulatták magokat. Nem sok idő telik belé: hát nagy lélek - szakadva mind a' két Menyetske' ízolgálója a' lakodalmas háznál terem, 's azt sugdossa a' két Férj' fülibe: hogy le-babázott a' Felesége. — A' Férjeknek nem lehetett vólna már ennél eggy eggy örvendetesebb hír: azért is *Ellyen* kiáltásra fakadának. Az Öröm - Atya' jó kedvéhez is, új kettős öröm járult ez ál.

által; az új Házások pedig jó jelnek képzelték ezt magokra nézve; és mivel közönségesen úgy szokott lenni, hogy a' Gazdák' örömeivel, nevededik a' Vendégeké is: itt is bezzeg még inkább neki vidúlt már a' lakodalmi gyülekezet.

A' nyugodtt Artatlanság.

(Irta a' *Sopronyi* magyarul tanuló kis Társaságnak egy érdemes Tagja.)

A' vigságnak egy parányi sугára, ki deríti
Homlokom; míg az irigy nyelv nyilait repdesteti.
Míg a' borzafztó homályba fetseg zabolátlanúl,
'S méreggel töltt fullánkokkal betsmérez ártatlanúl.

Kéméletlenül kissebbít 's rágalmaz hazug szája,
'S irtóztató mellze pattog mérge' tüzes szikrája.
De nem árt —; mert a' virtusnak mértéklett
gyenge fénye
A' virtust szerető fzivnek mindég biztos reménye.

A' kit az igaz virtusnak szent paizsa óltalmaz,
A' szánakodva mosolyog, ha az irigy rágalmaz;
'S azt mondja: — az irigy úgy is kártékony
gonosz lélek,
Őtet hadd fonnyassza mérge; én gyönyörködve élek.

A' *Szepeffégről*, *Iglórról* azt írják, hogy
Febr. 22-dikén egy ölnyi magasságú hó
vólt azon a' környéken; az erdőkben pedig
még egy ölnyinél is nagyobb.

Erdély Ország.

Kolosvárról, Mártz. 2-dikán. „A' Fő
Igazgató Tanátsnál Titoknoki hivatalt viselő
M. Gróf *Bethlen Gergely* ö Nsága, a' múltt
Feb.

Február. 23-dikán foga kezét, jövendő - béli házasság végett, Ns *Doboka Vármegye'* Főispánnya M. Báró *Bánffy György* ő Nsága' Kis - Asszonyával *Susánnával*. — A' *Kolozvári* utolsó Bálban, egy Allortzás (maskara) minden fő Asszonyságoknak, 's Kis - Asszonyoknak kedveskedett valamivel. Ez, a' meg - nevezett Báró Kis - Asszonyt következő versekkel ajándékozta volt meg:

Az, kettős nyereség, hogy kitsin, és szép vagy:
Mert a' nagy fejer nép
Ha ugyan tsak nem szép,
Nem tettik mindennek,
Kivált a' kitsinnek.

Ha pedig nagy, és rút,
Attól mindenik fut,
A' nagy is meg - veti,
Kitsin sem szereti;

De Tégedet szeret mind kitsin, mind a' nagy.

A' Fő Igazgató Tanátsnak egy érdeemes Tanátsossa, Mélt. *Ahlefeld Mihály* Úr'; úgy nem különben a' Tartománybéli Fő - Exaktorátusnál Fő Exaktori hivatalt viselő M. *Schatzberg János* Úr' életéhez is kevés reménység vagyon.

A' bé - állott böjti napokban, minden héten kétfzer prédikáll Püspök Gróf *Battyáni Ignácz* ő Méltósága németül. Sokat sohajtoznak velem együtt, a' kik a' Német nyelvben járatlanok: hogy bártsak ezen tanúltt, és példás életü Fő Lelki Pászter, inkább azon nyelven tartaná a' maga építő tanításait, mellyen ama' nagy emlékezetü

Kar.

Kardinális és Magyar Országgi Primás Pázmány Péter szólott volt rend szerént a' magányájához. “

* * * * *

Hírmondónknak L és M árkušaiban közlöttük volt egy érdemes Hazánkfiának betses Levelét, a' melly Gróf Széchényi Ferentz ő Kegyelmessége' útazása' le - irásának egy részét foglalta magában; most újravettük Levelét azon említett érdemes Hazafinak, mellynek avagy tsak a' kezdetét is kivántuk ez úttal mindjárt ide iktatni:

„A' Saltzburgi Érsekség' Megyéből, Tyrolisba, a' Stubi szoros járason (passuson) mentünk - bé, a' mint már a' minapában is irtam volt. — Tyrólis, merő magas hegyekből áll, mellyeknek bértzeik (tetejeik) kemény kösziklák. Ezek a' hegyek, többnyire mind olly meredek, hogy a' reájok - való fel - menetel veszedelmes; de ugyan ezért, ki - mondhatatlan bátorságban is vagyon Tyrólis Tartománya, minden külső Ellenség ellen: mert mivel a' körül - lévő Tartományokból tsak egynehány szoros völgyeken, vagy az úgy nevezett *passzusokon* lehet bémenni, és még ezek is átallyában sántzokkal, 's kis várakkal vagynak meg - erősítve: ehez képest, könnyen ellene állhat kevés ember is számos ellenségnek; még pedig tsupán természeti védelmező eszközökkel is, t. i. kövekkel; a' mint ennek nem egy, sem két bizonyító példait lehet olvasni a' históriákban. — Az említett hegyeken, sok pa-
ta.

takok és folyó vizek veszik eredeteket; mindenféle értzekkel bővolkodó hafznos bányák vagynak benne; nagy és szép, többnyire fenyves erdők fekülznek rajtok, mellyek az építésre igen alkalmas fákat teremnek; de azonban igen jó legelő helyek is vagynak a' hegyeken, sőt vetni való földek is, mellyeket a' Lakosok tsudálkozásra méltó szorgalmatossággal szoktak el-készíteni, jól meg-trágyáztván, 's derekassan meg-kapálván azokat: mint ezt magunk tapasztalhattuk a' dél-felé fekvő hegyeken, mellyeken nem maradhat sokáig a' hó, mind azért, mert a' nap jobban éri őket, mind pedig azért, mivel majd tsak nem szünetlenül fú az olvasztó déli szél, mellyet a' *Tyrálisiak*, *Sirokónak* neveznek. — A' másfelé fekvő hegveket, mindenütt magas hó lepte, midön keresztül mentünk rajtok. Ezekről, olly nagy darabokban, és sebességgel szokott ofztán gyakran le omlani vagy zuhanni a' hó, hogy a' nagy köveket is le-felé indítja, és sok károkat okoz a' rétekben, szántó földekben és házakban, mellyek a' hegyek' allyán, vagy a' völgyekben fekülznek. — De még kártékonnyabbak, a' hegvekről le-felé tsergedező patakok; mert ha vagy a' hegyeken fekvő hó kezd olvadni, vagy pedig hosszatska ideig tart az essőzés: úgy annyira meg-nevekednek ezek, hogy mázsa köveket is le-döntögetnek, mellyek által szörnyű pusztításokat vísznek végbe; e' felett, a' fel-túrtt sok fővenyet le-víszik magokkal, és azzal, a' különben is kevés jó földeket el-borítják, 's ha-

haszontalanokká teszik. Almélkodva szemléltem sok helyeken, hogy a' rend szerént egy arasznyi szélességű patakotskák, tiz 's tizenkét ölnyi szélességű árkokat is mostak magoknak, mellyek még most is rakva vagynak fővényel, követsekkel, 's nagy darab kövekkel. Ezen patakokon keresztül megy némellykor a' posta-út, ehez képest. erős kő-hidak vagynak rajtok építve; de ezeket is el-szaggattya sokszor a' nagy sebességgel le-felé tóduló viz-özön. — Hasonló romlásokat okoznak a' hegy-szakadások is. Meg-esik t. i. — még pedig ez nem ritka dolog — hogy nagy darab kösziklák le omlanak a' hegyek' bértzeiről, 's alkalmas ki-terjedésű vetéseket, és más hasznos földeket bé-temetnek. Sok helyeken láttuk efféle gyászos következéseit a' köszikla-eséseknek; láttunk különösen *Sterzingen* és *Brixen* között az út mellett kettőt, mellyek nem sokkal történtek vólt az előtt, mint a' Lakosok beszéllették. Iszonyodva kell nézni az embernek, az egymáson halmozást fekvő temérdek köszikla darabokat. — Ambár ezek szerént, nem kevés akadályokkal, és nehézségekkel kénytelenítetnek küszködni a' *Tyrólisiak*, a' magok élelmek' keresésében: még is többnyire mind jól birják magokat — jobban, mint a' térségeken lakók, kiknek tiz annyi földjük vagyon. — Oka ennek az: mert a' *Tyrólisi* Polgár állhatatos szorgalmatossággal követi a' maga dolgát. “

Folytatása következik.

A'

* *
* *

* *
* *

* *
* *

A' Bétsi Udvari Újság, igen szépen le ír egy pompás mulatságot, mellyet a' *Nápolyi* Nemesség tartott vólt a' múlt Fársángban, az *Auszriai* és *Bourboni* *) Házak között virágzó atyafiságos barátságának meg ditsőtésére, 's abból származó örömének hathatós ki-nyilatkoztatására. A' mulatság kezdődött a' Városön, 's a' *Károly* - Teátromában végeződött. A' Városnak egynehány úttzáin, következő fényes menetel szemléltetett közönséges vigassággal: Elöl gyalogoltak némelly sántz - ásó Katonák; utánok számos *Magyar* Gyalogság, lobogó zászlókkal, 's kedves hangú musikával. Mind a' Tisztek, mind a' köz Emberek valóságos Magyar Katona módra vóltak el - készítve. Ezeket követték negyven Magyar lovas Katonák, a' magok elől - menő 10 Trombitássaikkal együtt, kik is *magyar* marsot fúttak. Gazdag és pompás, 's a' mennyire tsak lehetett, *magyar* ízhez alkalmaztatott forma - ruháik, és ló - készületeik vóltak a' Huzároknek. Gyalog mentek a' Huzárok után négy Deputátusai a' Nemzetnek, kiknek nyomokba érkezett egy szekér, mellyet 8 válogatott, és gazdag készületű lovak vittek, 's a' melly olaj - ág kofzorúkkal, és szép ábrázolásokkal vólt ékesítve.

Szem-

*) A' *Nápolyi Ház* is egyg ága, a' *Bourboni Ház*nak.

Szemlélni lehetett ezekben, miként vífzik a' két Fels. Házaknak egyesültt őriző Angyalok, azoknak ábrázoló képeiket az előttök állott óltárjára a' *Halhatatlanságnak*, melly úgy vólt kézfűlve, hogy meg-koronázza az említett két Képeket. Az őrző Angyalok' lábaiknál heverték az *egyenetlenség*, *had*, és *irigység*. Vóltak még más jeles, és elmés ábrázolások is. A' szekeret, egy Olztały Magyar Katonaság kísérte. — Midőn a' Teátrumhoz közelgetett vóna ezen fényes menetel: egy *Simfónia* által jelentették meg azt a' Musikusok, a' Teátrumba egybegyűltt nagy sokaságnak; minekutánna pedig el-érkeztek vóna a' Katonai Sereg' Musikusai, a' Teátrum-béliek is ezeknek marsfuvásokhoz alkalmaztatták a' magok musikája' hangját. Míg a' Magyar Katonaság, és a' Nemzet' 4 Deputátusai a' Királyi nézőhely eleibe férkeztek: egy sátor vonatott fel ez előtt, melly sátorhoz strásákül állítottak némellyek a' Katonák közzül; a' többek pedig különb különb csoportokba oszolva, vigadozásba merültek; 's a' Hűzároknak egy része még tántzra is kerekedett. De ez nem soká tarthatott, mert tsak hamar ki-osontottak a' sátorból az *Egyenetlenség* (*Discordia*), *Had*, és *Irigység*, 's az örvendező csoportok között izgágát akartak szerezni.

Folytatása következik.

Elegyes Tudósítások.

Az *Ausztriai Belgyiomi* Közönséges Kormányozók egy kerülő Levelet botsátottak Febr. 3-dikán minden Városok' Előháróihoz: mellyben parantsolják nékiek, hogy
szor-

szorgalmatos vigyázással legyenek minden idegenekre.

Az *Orosz* és *Svéd* Udvar. Követeik oda hagy-
ták a' múlt Hónapban *Páris* Városát. — Az
Orosz Császárné egy jó nagy hajós Sereget
készített a' mint írják a' *Frantziák* ellen.

Ausztr. *Belgyiornak* *Limburg* nevű Tar-
tománya arra kérte ő Kir. Hertzegséget
a' Közönséges Kormányozókat hogy ha had
talál lenni a' *Frantziákkal*: engednék meg
néki, egy Vadász - Korpusnak fel-állítá-
sát.

A' *Spanyol* Udvar meg engedte nem ré-
giben két *Frantzia* fegyveres Fregátoknak,
hogy a' *Cádixi* ki kötő helybe bé állhassá-
nak, és *Afiai* kereskedés végett piaster pénzt
szerezhessenek bé magoknak *Spanyol* Ország-
ban; sőt az is meg engedtetett a' hajókon
lévő *Frantzia* Katonáknak, hogy *Frantzia*
Nemzeti kokárdával mutathassák magokat a'
szárazon. — Ezen tselekedetéből a' *Spanyol*
Udvarnak úgy okoskodnak sokan; hogy
Spanyol hadtól nem félhet *Frantzia* Ország.

A' *Prussziai* Státusokban mindenütt el-
szedette a' Király a' parasztoktól a' puská-
kat, 's igen vigyáztat reá a' Tisztviselők-
kel, hogy a' parasztok pártütésre indító Irá-
sokat ne olvassanak, 's valamely újjítások-
ról együt ne tanátskozzanak.

A' *Lengyel* Konstitutióra meg esküdt
mostanában, az Ország Palatinátusaiban és
Distriktusaiban Gyűléseket tartott Nemesség
is.

A'

A' *Frantzia Országban* uralkodó veszedelmes egyenetlenségnek, 's vissza-vonásnak meg-orvoslására, azt javasolta Febr. 18-dikán a' Nemzet-Gyűlésében *Cahier Ur* — az Ország' belső dolgaira ügyelő *Minister* — hogy el kellene törölni minden *Klúbot*, mellyek valóban nem egyebek már most; hanem Ország' háborító Társaságok; és — határ nélkül-való szabadságot kell engedni minden névvel nevezendő *Vallásúaknak*. — A' Nemzet-Gyűlése, nagy meg-elégedéssel halgatta *Cahier Ur*' beszédét; 's ki is nyomtattatta azt.

Dresdában, a' múltt Febr. 26-dikán hirdettetett ki, *Sax. Her. Maximiliánnak* ama' hires szépségű *Pármái Her. Kis-Affzonnal, Carolinával* lett meg-mátkásodása. Ez nap estve igen fényes mulatság vólt az *Udvarnál*, mellyben szerentséje vólt jelen lenni *Gr Bethlen Jósef* ö Nságának is, kedves *Hitvesével* együtt; még pedig az *Orosz Követ* által vezetett-bé a' mulatságba: mint-hogy a' *Bétsi Udvar' Dresdai Követje Prágában* fekszik betegen. Nagy kegyességgel beszélt a' *Sax. Vál. Hertzeg* maga is a' *Gróf Úrral*, 's szép ki-fejezések által tette nyilvánvalóvá, különös hajlandóságát a' *Magyar Nemzet* eránt. *M. Theresia Fő H. Affzony* pedig (*kiről oda fellyebb már vólt emlékezet, hogy Bétsbe várattatik*), jádzó Társává méltóztatott választani a' *Gróf Urat*.

T Ó L D A L É K.

A' Magyar Hírmondónak Mártzius' 13-dik napján 1792-ben költt árkusához.

Háláadó Versek, a' Füredi vizi Nimfáról.

Tizenkét oszloppal környül-vett Nimfátskám!
 Kövel, vas rostéllyal kerített kútatskám!
 Mit nem tselekedtem, hogy meg szabadúlnál?
 Irtam, reménykedtem Haza' Naggyainál!
 Mit irtam? azt, hogy már egyízer Téged'
 szánván,

Szabadabb folyásra hoznának, óhajtván,
 Hogy a' melly erödet, mint mondják, el-vették,
 A' régi hasznával, vissza-térítenék.

Könyörögtem kivált, hogy alább szállítnák
 Kútadat, 's hajdani lábra igazgatnák.

Harmadfél láb vala hajdan magasságod,
 'S nagyobb hasznot hajtott az alatsónyságod.

Nem te tulajdonod, kávák közt puffadni,
 Nem három lábnyinál magasbra dagadni;

Artalmas mindenben a' puffadtt kevélység,
 Magasra vágyódó negédes büszkeség.

Még három lábnyinál magassabb nem vóltál,
 Frissen ki-buggyanó vizeddel tápláltál,

Nem párált - ki eröd, 's Martziális tüzed,
 Fogánatosabb vólt, 's tsípösebb az ízed.

Fel-emeltetésed fogyasztya erödet,
 Ez téfzi lustábbá buggyanó vizedet!

E' vala kesergő panaszom' értelme,
 Mellyet helybe-hagyott minden józan elme.

Nagy Kints Országunkban a' *Füredi Nimfa*.
Éledgyen mellette hárs, nyár-fa, és szil-fa!
Kerengős szép kertjét tsudállya *Anglia*,
És érezze hafznát minden Haza' Fia!

*

Telik kívánságom! mert hozzák *Somogyból*
A' fiatal fákat, 's a' szomszéd *Bakonyból*;
Nőnek a' lugosok, és árnyékos ernyők,
Kár, hogy el-maradnak a' zöldellő fenyők.
Báró *Schilsonra* van bízva az ékes kert,
Ki sok ezer fákat már földbe ültetett;
Hogy meg-foganodván, e' kútnak vidékje
Ékesedjen vélek domború mellékje.
Már is kertre mutat ékes rajzolósa,
Virágos Tábláknak kies az osztása,
Ide vészti *Flóra* virágzó lakását,
Tzéres, és *Pomóna* az ő sétálását.
A' szomszéd hegyekből *Bakhus* ide siet,
Boros nagy hasával, a' mint lehet, iget;
Jupiter, *Neptunus*, és *Plútó* is itten
Múlatozik, bátor mind a' három Isten.
Jupiter menydörgő nyilait felejt,
'S egy kis Kápolnában Nagyságát el-rejti.
Neptunus, *Balaton'* öblében úszdogál,
Én vízi Nimfámmal minden nap szembe áll,
Habjait feléje hányván, nyájaskodván,
Nájádek' Seregét Társaságba híván.
Plútó, fa-barlangban meleg ferdőt élleszt.
Káron, hajójával semmit itt el nem veszt,
Mert a' sok *Lelkeket*, vagy *Eliziumba*,
Vagy ha azt kívánnyák, ált vízi *Somogyba*.
Három *Ganimédes* terít itten asztalt,
'S a' mint ki kívánnya, úgy méri az italt.
Mármárosban termett sónak nints itt héja,
Se borsos nektárnak, tsak az erszény birja.
Ha

*

*

Ha már Istenek is a' *Füredi Nimfát*
 Annyira kedvellik, hogy el - lepik kútját:
 Mi tsoda, ha tanyát készit itten más is?
 'S ide kívánkozik Úr, szegény, 's *Magnás* is.
 Mi tsoda? hogy a' kik *Mársnak* Táborában
 Forgatták kardjokat a' véres tsatákban,
 Ott el - nyomorodván, itten *Panatzéát*
 Keresnek, 's talályák sebek' orvosságát?
 Mi tsoda? hogy a' kit az epe nyomorgat,
 A' *Füredi Vizre* az nyáron számot tart?
 'S én *Vizi Nimfámnak* orvosló vizéhez
 Úgy siet, mint szarvas a' patak' éréhez?
 Mi tsoda? hogy kiknek semmi bajok nintsen,
 Annyira örülnek e' *Füredi Kintsen*,
 Hogy elztendő számra egynehány napokat
 Itt akarnak tölt'ni, 's felejtik bajokat.
 Mi tsoda? hogy tagos, izmos *Oroszlányok*,
 Bátor vastag szőrű, 's bőrű *Test-bálványok*
Vedleni Füredre járnak, és hasokat
 Pilulákkal veztik, tisztítván gyomrokat?
 Mi tsoda? hogy mint a' *Kasztali* forráshoz,
 Úgy sietnek Múzsák e' *Vizi Nimfához*?
 Nyájas énekek közt katzagván azokat
 Az őket tsipdező hitvány szúnyogokat?
 Nagy itt a' nyájasság, szép a' társalkodás.
 Úrral iszik szegény, nints per, patvarkodás,
 Szép a' hárs - fák között a' tsendes sétálás,
 Nevetik a' Nimfák, ha szalad *Pilulás!*
 Nints mássa nagy Földön, én *Vizi Nimfámnak*,
 Nints mássa savanyú szabású kútjának;
 Azért is illendő, hogy ékesíttessen,
 'S több Vendég' számára épület tétessen!
 Illendő, hogy kertek, és sétáló úttzak,
 Több árnyékos helyek, lúgosok, paloták
Füredi

Füredi Nimfámnak vizét környül vegyék,
 'S annak hírét nevét hiresebbé tegyék!
 De főkép' szükséges, hogy alább szállítsák
 Vizét, 's három lábnál fellyebb ne botsássák,
 Hogy frissen bugygyanó vizét frissen fogván,
 Jobb hasznát érezzük, áldván, magasztalván!

*

Im'! *Füredi Nimfám!* Szerettem Kútatskám!
 Megént értted fárad az én *Nyájas Múzsám.*
 Ezzel is hálálván jó-téteményedet,
 Kő, 's arany-ér ellen, nyújtott kegyelmedet!
 Én tsak esedeztem értted, és segítél!
 Kettős nyavalyámban meg-könnyebbítettél!
 Mit nem fogsz azokkal utóbb tselekedni,
 Kik eleget fognak kérésemnek tenni?

T u d ó s í t á s.

„Nem régenten a' Magyar Nemesség, és úgy
 szólván, egész Nemzetünk ellen egy igen gya-
 lázatos Könyv jött-ki, következő név-alatt:
*Grosse Wahrheiten und Beweise, in einem klei-
 nen Auszuge aus der ungarischen Geschichte.*—
 Tsúfosabban, a' leg-alább-való rendű köz Embert
 sem illethetné senki, mint ez az említett Könyv
 egész Nemzetünket. Fel-túrja ravaşzúl Hazánk'
 Históriaját; és minden tselekedeteit édes Eleinknek
 mind ostobáúl; mind pedig ortzátlan 's hazugúl
 gyalázza és motskollya, olly-szándékkal, hogy el-
 hitethesse a' mostani Magyar Nemességet, hogy
 Öseinek virtusában és híres nevében éppen semmi
 ditséretet ne keressen. — De bezzeg meg-felel ezen
 hamis Vádolónak egy Hazafiú; Német nyelven
 ugyan — hogy a' külső Nemzetek is értsék — de
 ugyan tsak olly formán is, hogy egy könnyen ki
 nem gázol azon bűdös kukatz a' posványságból,
 mellybe maga buktatta magát. — Éppen most van
 a' sajtó alatt V é b e r Könyvnyomtató Urnál Posony-
 ban ezen könyvetske, következő tzim alatt:

Ba-

Babuk, oder der Volks-Verleumder in den angeblich grossen Wahrheiten und Beweisen in einem kleinen Auszuge aus der ungarischen Geschichte. — Jövő Pesti Vásárig minden bizonytal el - készül, és ugyan ott az említett Könyvnyomtató Úrnál fog találtatni, ki a' Hatvani kapun kívül, Kerékjártó Felner' házánál lakik. — — Ohajtanánk, hogy ezen Munkából ki-maradnának némelly dolgok és ki-fejezések, mellyek által az egész Német Nemzet meg fog sértetődni; mert különben féltő: hogy midőn használni akart az érdemes Szerző a' Magyar Nemzetnek: ugyan akkor ártalmára ne legyen annak. — Az okos Németek előtt egyébaránt is szint' olly utálatban van a' Zilmer' motskos rágalmazása, mint mi előttünk Magyarok előtt. — A' mi illeti a' más forma gondolkodású Németeket, azokon is többet lehet venni (mint ezt tapasztalásból tudjuk), ha valaki okosan, és szép tsendes-séggel meg-győzi őket ez vagy amaz rágalmazásnak hamisságáról; mint-sem ha a' rágalmazást, hasonló rágalmazással viszontagolja.

Még 1788-ban kezdettek volt Kallán némelly nemes Szivű Hazafiak, Magyar M u s e u m nevezetű Munkát ki-botsátani. Egy kötet már ki jött belőle. A' II. Kötetet Pofán kezdette küldözgetni a' Társaság 2 fl 40 kr. ezstendei előfizetésért. Minden kötet 4 negyedből áll, egy negyed pedig 8 árkusokból nagy 8-ad rétbén. A' II kötet két első negyedjét már vették az érd. előfizetők. Azoknak foglalattyaít ide iktattyuk:

Foglalattya az Első Negyednek.

- I. Professzor Virág Benedek Társunkhoz. Irta Batsányi János.
- II. Egy hív Szívnek keserve. Irta Anyos Pál.
- III. Egy Hajóhoz. Virág Benedek.
- IV. Egy le-dőltt Dió-fához. Baróti Szabó Dávid.
- V. Az igaz Nemesség. Kreskay Imre.
- VI. Loudon

és

és Koburg Győzedelmeikre. Profess. Szabó László. VII. A' Teremtésről. Költemény. Hat Énekekben. Versegi Ferentz. VIII. Anyos Pál, Bartsay Ábrahám Kapitánynak. IX. Felelet Bartsay Ábrahám, Anyos Pálnak. X. A' Magyar Országai Tudományoknak Fő Gyülekezetéhez. B. Á. XI. Álom. Szabó D. XII. A' Frantzia Országai Változásokra. B. I. XIII. Két Magyar Hazafi' Érzékenységei T. N. Abaúj Vármegye' öröm - ünnepe. B. Sz. XIV. Zrinyi, Sziget' veszedelméről. Ötödik Könyv. Báró Idősb Rádai Gedeon. XV. Scipió' Álma. Játék-nézó helyre alkalmaztatva. Metaftasius Péter' Olasz Munkájából. Kreskay Imre. XVI. Példa a' meg-jobbított Magyar Vanierből. A' Paraszti Majorság-ról. Szabó D.

Foglalattya a' Második Negyednek.

I. Levél a' M. Museum' Ki - adóihoz. Besse-nyei Sándor Dragonyos Kapitány. Felelet. II. Egy jó Magyar Poétának Verseiről kérésére tett itéletem. Gróf Teleki József III. Mi a' Király, s mitsoda az Ország? Gróf Gvadányi József. IV. Egy Vala-kirol. Kreskay Imre. V. Egy Fősvénynek koporsó-kövére. Sándor István. VI. A' Borisák. A' Régi-ség. A' Barátság. Versegi Ferentz. VII. Mezei Dal ősz tájban. Gróf Idősb Rádai Gedeon. VIII. Es-deklő Panasz. Batsányi János. IX. Batsányi Tár-sunkhoz, Baróti Szabó Dávid. X. A' Róka, és Holló. Gr. Id. Rádai Gedeon. XI. Baróti Szabó Dávid Társunkhoz, Virág Benedek. XII. A' Hóld-hoz. Bar. Szabo D. XIII. Jeremiás' keservei, az el - pufztúltt Jeruzsálem' Várossán. Virág. XIV. Mitsoda az emberi élet. Gróf Teleki József. XV. Nagy kegyelmű H. Hohenlohe Károlynéhoz, szül. B. Revitzky Judith Asszonyhoz. Batsányi. XVI. Holmi Gondolatok. B. Á. XVII. Nagy Méltóságú G. F. M. Urhoz. B. XVIII. A' szép Mesterségekről. Versegi. XIX. Régi Magyar Történetek. Sz. Jóbi Szabó László. XX. A' Muzsikáról. Versegi. XXI. A' védelmezett Magyar Nyelv. B. XXII. Elmélkedések a' Magyar Koronáról. Dr. Wefzprémi István.